український католицький часопис

МІСІОНАР

рік заснування 1897 № 5(67) травень 1998

ТРАВЕНЬ - МІСЯЦЬ БОГОРОДИЦІ

У багатьох церквах Львівщини та інших областях України відправляються у травні щоденно молебні до Пресвятої Богородиці, так звані маївки. Це Богослужження запровадили отці Василіяни у минулому столітті. Воно стало одною з найпопулярніших відправ серед широких верств населення. Очевидно, що найславнішим та найзмістовнішим марійським набожеством був і є Акафіст до Пресвятої Богородиці. Заохочуємо усіх до участі у марійських набоженствах.

13 травня 1917 року було перше об'явлення Матері Божої у Фатімі. Відтоді додається до кожної десятки вервиці ось яка молитва:

О, мій Ісусе, прости нам наші гріхи
Захорони нас від пекельного вогню
Приведи до неба всі душі
Особливо ті, які найбільше потребують
Твого милосердя.

ПРЕСВЯТА БОГОРОДИЦЕ, СПÂСИ НАС!

СЛОВО РЕДАКТОРА

В травні місяці, в якому вся природа зібрана в зелений плащ, співом пташини, запахом квітів та розквітлих дерев прославляє Христа воскреслого. Всі християни впродовж цілого місяця травня вшановують свою Небесну Матір. В християнському світі, до якого, на щастя, належить і Україна в другу неділю травня відзначаємо День Матері. У Львові, наприклад, відправляється в усіх храмах подячна свята Літургія за всіх матерів.

Закликаємо і вас, дорогі читачі, з побожністю і вдячністю відзначати День Матері.

Наміри Апостольства Молитви спонукують нас до наслідування чеснот Пресвятої Богородиці. Чеснотливе життя Її духовних дітей є найкращим подарунком для неї. До цього закликає нас стаття: "Будьте виконавцями, а не лише слухачами слова".

Для молоді подаємо чимало гарних прикладів до наслідування, коли пишемо про облечини та перші святі обіти в спільнотах богопосвяченого життя і про діяльність Марійської дружини та ліцею у Бучачі.

Про силу молитви переконаєтесь, прочитавши статтю о. Мелетія Батога, ЧСВВ.

В цьому номері знайдете багато цікавої інформації про життя Церкви в Україні, як і заклик до впровадження предмету християнська етика в школах. Без сумніву, всюди гарно відсвяткували Великдень, але Золочів на Львівщині бере верх щодо екуменізму. Читайте про екуменічні моління в Золочеві.

Дав би Бог, щоб ми щораз більше почувалися і поводилися, як діти Божі і діти Марії.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

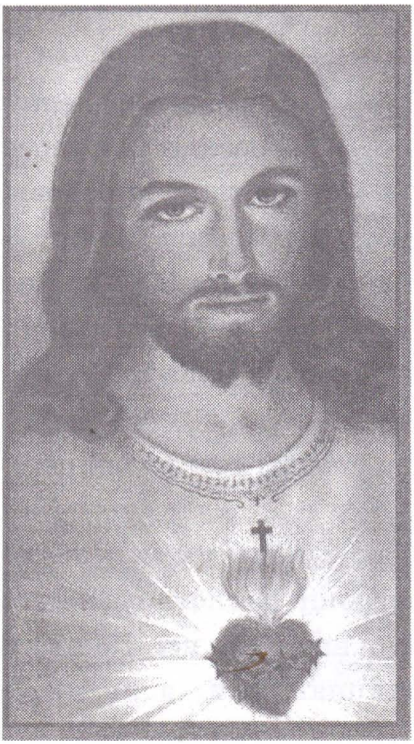

Ось Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ:

(Поблагословлене Святійшим Отцем)

Загальний: ЩОБ ВІРНІСТЬ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ ГОЛОСОВІ СВЯТОГО ДУХА СТАЛА ДЛЯ ВСІХ ХРИСТИЯН ЗРАЗКОМ І СПОНУКОЮ ВЕЛИКОДУШНОГО ПОСЛУХУ ВОЛІ БОЖІЙ.

З гордості та непослуху прародичів почалося все зло в людському роді. З покори та слухняності Пречистої Діви Марії почався зворотний шлях людства до перемоги над злом.

Пресвята Богородиця є чудовим зразком того, як варто слухатися Духа Святого, як виявляти слухняність: "Я - слугиня Господня". Молімся, щоб усі християни, навіть протестанти, яких обманом

злого духа настроєно проти Пречистої Діви Марії, стали за Її прикладом служителями і вартували би називатися блаженними, тому що слухають слово Боже і його зберігають.

Місійний: ЩОБ МОЛОДЬ БУЛА ГОТОВОЮ ПРИЙНЯТИ МІСІЙНЕ ПОКЛИКАННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ.

"Як Отець послав мене, так я посилаю вас, ідіть і навчайте..." Як бачимо, свята Церква від самого початку має місійний характер. Кожна віруюча людина має своє післанництво. Ніхто не повинен бути бездіяльним і непотрібним. Молімся, щоб християнська молодь була готова прийняти це важливе завдання - проповідати словом і ділом, передусім серед своїх ровесників у цілому світі.

Місцевий: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ НАСЛІДУВАЛИ ЧЕСНОТИ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ.

Чесноти - це мов ті шляхетні рослини, які посаджені в оброблену землю, зростають і приносять плід, з якого користають інші. Пречиста Діва Марія була багатою на всі чесноти - віри, надії, любові, покори, терпеливості, працьовитості та всіх інших.

Молімося за те, щоб християни України (якими є більша половина громадян нашої батьківщини) пильно трудилися кожен в своєму духовному винограднику, пильно плекали і зрощували чесноти віри в Бога, любові до Бога та ближнього, мали надію на Його нагороду, тощо. Необхідно ревно чувати у своєму духовному винограднику, аби він не заріс терниною пороків та гріхів, що могло би припинити ріст цих шляхетних рослин, тобто чеснот.

Покровитель на травень - св. Теодозій Печерський, засновник українського чернецтва 3 (20)

Прожив 66 років (1008-1074). Народився в родині княжого службовця неподалік Києва. Згодом батьки переїхали до Курська. Хлопець залишився без батька у віці 14 років. Ще в молодому віці познайомився зі святим монахом Антонієм, що вів подвижницьке життя в печері і сам забажав таким стати. Мати цьому дуже перечила і кинула сина до своєрідної в'язниці. Однак, звільнившись з неї, він здійснив свій задум і став монахом, а згодом ігуменом печерського монастиря в Києві. Його мати, зрозумівши велич монашого покликання, сама стала монахинею в одному з численних жіночих монастирів. Як ігумен, Теодозій впроваджує спільнотний спосіб життя за правилами св. Василія, беручи за основу практикування в монастирі Студіон у Царгороді.

Поховали його у печері, яка називається дальньою. На гробі Теодозія діялись численні чуда, бо його заступництво перед Богом було могутнім. Тому вже невдовзі всі вважали його за Святого і це згодом утвердила Церква, уклавши Службу на його день - 3 травня.

Молися, св. Теодозію, за численні та добрі покликання до монаших Чинів та Згромаджень цілої Церкви в Україні!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ:

(Поблагословлене Святійшим Отцем)

Загальний: ЩОБ ЗНИК З ЛИЦЯ ЗЕМЛІ ВСЯКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ФАНАТИЗМ, І ЩОБ ВІН НЕ БУВ БІЛЬШЕ ПРИЧИНОЮ НАСИЛЬСТВА.

Місійний: ЩОБ УСЯ ЦЕРКВА ВИЗНАВАЛА І ПРИЗИВАЛА СВЯТОГО ДУХА ЯК "ГОЛОВНОГО ТВОРЦЯ НОВОЇ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ".

Місцевий: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ ЧИМ ГЛИБШЕ ЗРОЗУМІЛИ БЕЗМЕЖНУ БОЖУ ЛЮБОВ І МИЛОСЕРДЯ.

Покровителі на червень - всі святі (друга неділя червня).

ПАСХА У ЛЬВОВІ

У Великий Четвер архиєрейську Службу Божу очолював Кир Любомир Гузар, єпископ-помічник глави УГКЦ у співслужінні Кир Юліана Гбура і багатьох священиків. Під час цієї св. Літургії св. Василія Великого з Вечірнею владика Любомир освятив миро. Наприкінці відправи він обмив ноги 12 старшим священикам, більшість з яких нещодавно були нагороджені похвальними грамотами "За вірність Церкві Христовій і апостольському престолу."

У всіх храмах Львова проходили торжественні відправи п'ятниці та всіх трьох днів Великодня. У святковій літургії на Великдень, яку частково транслювало українське телебачення, брали участь представники місцевої влади, серед них - голова Львівської держадміністрації М. Гладій та інші.

На Великдень відслужено отцями Василіянами Вечірню біля статуї Матері Божої Непорочно Зачатої.

В Шевченківському гаї і біля деяких церков проведено гаївки.

"БУДЬТЕ ВИКОНАВЦЯМИ, А НЕ ЛИШЕ СЛУХАЧАМИ СЛОВА" (ЯК 1, 22)

Можна зауважити, що багато людей дотримуються такої думки: "Я вірю в Бога і цього достатньо для мого спасіння". Але чи насправді вистачає для спасіння сама віра? Точніше: якою має бути наша віра, щоб завдяки ній ми могли осягнути спасіння? Відповідь на це питання пошукаймо у Святому Письмі.

У Євангелії від Матея (7, 21) Ісус говорить: *"Не кожний, хто промовляє до мене: Господи, Господи! - ввійде в Царство Небесне, лише той, хто чинить волю Отця мого, що на небі"*. У тій же Євангелії читаємо (7, 24-26): *"Кожний, хто слухає ці мої слова й виконує їх, подібний до розумного чоловіка, який збудував свій дім на скелі... А кожний, хто слухає ці мої слова й не виконує їх, подібний до необачного чоловіка, який збудував свій дім на піску"*. І ще: *"Блаженні ті, що слухають Боже слово і Його зберігають" (Лк 11, 28)*.

Св. апостол Яків у своєму посланні на цю тему пише: "Будьте виконавцями слова, а не лише слухачами, самі себе обманюючи. Бо хто лише слухає слово, але його не чинить, той подібний до чоловіка, що розглядає у дзеркалі обличчя, яке має від природи: ледве поглянув на самого себе, відійшов і зараз же забув, який він. Хто ж пильно заглядає в досконалий закон свободи й у ньому перебуває, - не як слухач-забудько, а як виконавець діла, - той щасливий у ділі своїм" (Як 1, 22-25). "Яка користь, мої брати, коли хтось каже, що має віру, але діл не має? Чи може його спасти віра?" (Як 1, 14).

Для прикладу. Ми знаходимося в будинку, який горить і віримо в те що, якщо не вийдемо з будинку, - загинемо. Чи вистачить тільки вірити, щоб не загинути, чи необхідно співпрацювати з вірою, тобто вийти з будинку? "Так само й віра в Бога, коли діл не має, мертва сама в собі. Та хто-небудь скаже: "Ти маєш віру, а я маю діла. Покажи мені твою віру без діл, а я тобі покажу моїми ділами мою віру". *"Ти віруєш, що Бог один? Добре робиш. І біси вірують, та тремтять. Як тіло без душі мертве, так само й віра без діл мертва"* (Як 2, 17-19, 26). Будьмо, отже, виконавцями, а не лише слухачами слова Божого!

бр. Методій БРИНДЗЕЙ, ЧСВВ

МИ - ДІТИ МАРІЇ

(З ЖИТТЯ МАРІЙСЬКОЇ ДРУЖИНИ В БУЧАЧІ)

З кожним роком все більше молоді тягнеться до джерел духовності, бере активну участь в житті нашої Церкви. Поповнюється новими членами і наша Марійська дружина Бучацького храму. В ній нараховується вже понад 40 юнаків і дівчат.

Ми з нашою ревнителькою Наталією Король постійно молимось на вервиці, готуємо концерти духовних пісень,театралізовані вистави, проводимо цікаві екскурсії, поїздки по відпустових місцях Галичини.

Чимало зусиль для змістовної духовної праці і відпочинку членів нашої Марійської дружини докладають настоятель Бучацького монастиря отців Василіян о. Іван Майкович та о. Мартин Хабурський, ЧСВВ.

Члени нашої Марійської дружини *займаються в театральній студії*, яка діє при бучацькому Народному домі "Просвіти". Ми під керівництвом режисера п. Стефанії Греньовської під час Великого посту поставили виставу *"Сім терпінь Божої Матері"* та виставу *"Хресна дорога"*. Періодично виступаємо з концертами духовних пісень перед вірними Тернопільщини. Відрадно зазначити, що члени нашої Марійської дружини успішно виступили на фестивалі духовної пісні в с. Петрики нашого району.

На світлині: члени Марійської дружини Бучацького храму разом з настоятелем монастиря о. Іваном Майковичем у Гошеві.

Здійснили ми ряд цікавих екскурсій у мальовничі місця: Гошів, Крехів, Зарваницю, де є чудотворні ікони Пресвятої Богородиці.

У квітні члени нашої Марійської дружини побували на великому торжестві у греко-католицькій церкві с. Жизномир Тернопільської області. Там було засновано нову Марійську дружину, Апостольство молитви та лицарство Христа.

Запам'ятались нам цікаві зустрічі з членами Марійської дружини м. Золочева, м. Жовкви Львівської області, с. Золотий Потік Бучацького району на Тернопільщині.

Чимало цікавих задумів є у членів нашої Марійської дружини. Зараз готуємо концерт духовної пісні, готуємось взяти участь у відпустових святкуваннях на теплого Миколая у Крехівській обителі отців Василіян. *Дуже активними членами нашої Марійської дружини є Марія Голуб, Леся Остапова, Наталія Чихарівська, Оксана Білик та ін.*

Ми співпрацюємо з членами Союзу Українок м. Бучача. Разом з ними опікуємось старенькими членкинями перших Марійських дружин нашого храму. А незабаром плануємо провести вечір-зустріч членів Марійських дружин трьох поколінь, на який буде запрошено і наших заслужених членкинь перших Марійських дружин.

Своєю молитвою, піснею, добрими ділами ми хочемо прославляти Господа нашого Ісуса Христа і Пресвяту Богородицю, нашу небесну заступницю, гідними дітьми якої хочемо бути.

Христина КАДАЙСЬКА,
член Марійської дружини,
м. Бучач Тернопільської області.

ДУХОВНІ ВЕЧОРИ В КРИСТИНОПОЛІ ТА ЛЬВОВІ

12 квітня у Квітну неділю відбувся черговий духовний вечір у Кристинополі. Доповідь на тему "Парохія" виголосив професор І. Паславський зі Львова. Сценічну виставу про страсті Христові "Терновий вінець " поставила молодь місцевої Марійської дружини. На численні запитання присутніх відповідали о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ і професор Іван Паславський.

26 квітня у палаці Хоткевича у Львові також відбувся духовний вечір. Доповідь на тему "Великдень в нашому народі" провів о. Йосафат, ЧСВВ. Концерт великодніх пісень поставили сестри Катехитки св. Анни з Брюхович. Наприкінці о. Йосафат відповів на численні запитання вірних. Такі вечори є дуже успішним духовним виховним засобом і варто їх продовжувати.

ОБЛЕЧИНИ СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК

Новіціятська спільнота сестер Василіянок у Львові збільшилася ще на 4 новички, які *в неділю, 26 квітня,* облеклися в монашу рясу. Їхні нові імена Димитрія, Моніка, Андріана та Анна. Цікаво, що кожна з іншої області - Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської та Закарпатської. Обряд облечин провів о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ. Присутні були головна настоятелька з Риму с. Дія Стасюк, із с. Варварою, с. Констанцією та іншими сестрами. Була присутня і численна рідня новооблечених. В очах всіх блистіли сльози, здебільшого сльози радості.

ОБЛЕЧИНИ СЕСТЕР ЙОСАФАТОК

У величне свято Благовіщення (7.04.98), у церкві св. Ольги і Єлизавети, відбулись облечини трьох сестер Згромадження св. Йосафата.

Вони перед переповненою церквою виявили бажання віддати себе на особливішу службу Господеві. *Це Галина Горбацьо, Наталія Ірза і Марія Цікало.* Як і Пречиста Діва Марія, і вони відповіли Богові: "Так! Ми хочемо тобі служити. Бажаємо життя монашого, в якому маємо надію спастися..."

Церква потвердила ці їх бажання через руки Високопреосвященнішого владики Кир Іринея Білика, ЧСВВ з Івано-Франківська.

Згромадження Сестер св. Йосафата приймає цю радість, яку принесло Небо. Відтепер новооблечені: с. Анатолія Горбацьо, с. Андріяна Ірза і с.Єлисавета Цікало будуть проходити двохрічну школу чеснот, тобто новіціят. Вони підноситимуть свої молитви до Господа щодня за своїх батьків і нову рідню - Згромадження, до якого вступили, випрошуватимуть у Всевишнього мир у світі і єдність між Церквами за прикладом св. Йосафата.

с. Олімпія МУДЬ, головна настоятелька

На світлині: владика Кир Іриней, а поруч нього сестри: Анатолія, Андріяна і Єлисавета.

ЗАСНОВАНО "ВАСИЛІЯДУ"

8 квітня у Святоонуфрієвському монастирі ЧСВВ (Львів) відбулася зустріч журналістів світських, релігійних засобів масової інформації з проводом Провінції отців Василіян Найсвятішого Спасителя. На прес-конференцію завітав заступник голови Львівської облдержадміністрації п. Ігор Держко. Він і виголосив вступне слово про роль Василіянського Чину у сучасному суспільстві.

Отець Протоігумен Теодозій Янків, ЧСВВ виокремив основні теми зустрічі: місце Василіянського Чину в Україні та офіційне заснування Василіянського фонду допомоги (ВФД). Окрім існуючих численних василіянських осередків по цілій Україні, де широко розгорнулась місійна діяльність, планується заснування монастирів ще у Києві, Ялті, Одесі. І надалі діятимуть духовні ліцеї при монастирях ЧСВВ, де відповідний вишкіл у християнському дусі проходитимуть юнаки і деякі з них у майбутньому стануть кандидатами Чину, священиками. Як наголосив о. Протоігумен, перед Василіянським Чином стоїть ще одне, не менш важливе завдання - харитативна допомога різним верствам населення. Саме при Провінційному домі створюється "Василіяда" (вищезгаданий ВФД). Цей мовби василіянський "Карітас" ставить собі за мету допомагати тим, які перебувають у крайній біді внаслідок нещасних випадків, поліпшувати життєві умови дітям-сиротам, перестарілим та самотнім; надавати медичну допомогу через аптеки, лікарні, доми реабілітації; підтримувати студентів в Україні та за кордоном.

На гарно оформленому буклеті під назвою "Василіяда", який зможете придбати безкоштовно у будь-якій з василіянських церков України, вже зображено на світлинах деякі види допомоги. Наприкінці буклету є ось який заклик: *"Якщо у вашому серці зродиться бажання здійснити це святе і благородне діло милосердя, ви зможете його виконати, надіславши пожертву на такий розрахунковий рахунок: Провінція оо. Василіян Найсвятішого Спасителя. Код ЗКПО 20845685. Банк: ОДАК УСБ МФО 325019, р/р 2600900013218 (у гривнях) або звернувшись до будь-якого василіянського монастиря в Україні чи поза її межами".*

Ігор СКЛЕНАР

ГОТУЮЧИСЬ ДО ЗУСТРІЧІ З ВОСКРЕСЛИМ ХРИСТОМ

Парафіяни церкви Петра і Павла м. Дрогобича старанно готувались до зустрічі з воскреслим Христом. Вони взяли участь у реколекціях, які проводив о. Андрій Шагала, ЧСВВ.

В нашій церкві практикуються науки для Апостольства молитви і молоді, які проводить о. Юстин. Під час цих наук люди підносяться духовно, серця їхні відновлюються.

Отець ігумен Лаврентій Івасечко відкрив при монастирі кухню для одиноких і немічних. Кожного дня із словами подяки спішать до монастиря старі, сироти, хворі, одинокі, багатодітні, щоб подякувати за увагу і милосердя до них у важкий для життя час.

Хто потребує духовної підтримки і молитви, той може отримати її кожного дня. З ініціативи отця Єроніма, ЧСВВ поставили скриньку, до якої всі парафіяни заносять свої прохання. Кожний тиждень ст. ревнителька Ірина Процак витягує ці наміри, дає на вечірню недільну Службу Божу, яку відправляє о. Єронім. На скриньці зображений ангел, який кидає конверт з проханням Апостольства молитви.

В безконечній любові до людей Бог дозволив, щоб одні одним допомагали як у духовних потребах, так і в матеріальних.

Тому благаємо вас Господа, через заслуги Його Сина Ісуса, який проляв за нас свою кров, змилосердитися над всіми нами, над нашою Україною, над цілим світом.

Г. САВУЛЯК,
член Апостольства молитви
храму Петра і Павла м. Дрогобича

ЦЕРКОВНИЙ ХОР З КРЕХОВА У ЖОВКВІ

На другий день свята Христового Воскресіння у Жовківський храм Пресвятого Серця Христового приїхав церковний хор монастирського храму отців Василіян з Крехова. В цей хор входять миряни та брати-новики. Його зорганізував лише півроку тому отець-магістр Крехівського новіціяту Василь Мендрунь, ЧСВВ.

о. Василя Мендруня, ЧСВВ знають не лише як жертвенного священика, доброго проповідника, але й здібного організатора, хорошого наставника молоді, талановиту людину: поета, музиканта. Він радо плекає молоді таланти, намагається прищепити молоді любов до прекрасного, до мистецтва, до рідної України.

Церковний хор з Крехова під керівництвом о. Василя, ЧСВВ гарно співав Святу Літургію, яку служив о. Тома Кушка, ЧСВВ, порадував вірних майстерним виконанням пісень про радісне, світле свято Христового Воскресіння.

Після закінчення Служби Божої отець-ігумен Жовківського монастиря Тома Кушка, ЧСВВ від імені жовківчан щиро подякував отцю Василю Мендруню, ЧСВВ, всім хористам з Крехова за гарний майстерний спів, молитовну присутність, яким звеличили свято Пасхи Господньої.

ВВЕДЕННЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ

(ІЗ ЗВЕРНЕННЯ МИРЯН ДО СОБОРУ ІЄРАРХІВ УГКЦ)

Важливу проблему необхідності введення в навчально-освітніх закладах предмету християнської етики підняли у своєму Зверненні до Собору ієрархів УГКЦ група інтелігенції м. Львова, на підтримку якого зібрано п'ять тисяч підписів. Подаємо витяги з цього Звернення за підписами директора Народного дому "Просвіта" Левандівки м. Львова Л. Середи, голови Всеукраїнської ліги жінок Д. Гусяк, голови Львівського Союзу українок З. Білик, голови Крайової ради Конгресу української інтелігенції С. Павлюк.

Держава, народ якої мужньо витримав гоніння християнства, що відбувалось в XX віці лише у нас, зберегла свою віру і, Богу дякувати, стала вільною християнською державою, повинна нині подбати про духовне виховання підростаючого покоління. Воно сьогодні у великій небезпеці.

За суспільні негаразди розплачуємось духовністю наших дітей. Не допускаючи Бога до школи, діємо злочинно, адже відсутня християнська мораль.

Звертаємось до Вас, Преосвященні владики й отці собору, з проханням домогтися від уряду введення в освітніх закладах та в армії вивчення релігії християнства за участю духовних осіб.

Необхідно розпочинати навчальний день молитвою, що вже практикується в багатьох закладах і дає позитивні результати. Відділами освіти, за участю єпископів різних конфесій, затверджена "держадміністраціями" програма християнської етики і введена для викладання в школах I-XI класів, але є сили старого переконання, які перешкоджають цьому.

Ми переконані в необхідності таких заходів, бо лише там, де Богові віддається належне, є здорове суспільство. Ми всі відповідальні перед Богом і майбутнім України за виховання підростаючого покоління. Цьому сприятиме і введення в навчальних закладах викладання християнської етики. Підтримаймо цю благородну ініціативу!

ПОПРАВКА

У попередньому номері "Місіонаря" у № 4 за квітень ц. р. у матеріалі "Духовний вечір на Сокальщині допущені помилки. Так, замість с. Снятин слід читати с. Стенятин, замість с. Світязі - Світязів. У п'ятому рядку замість о. Мирослав - о. Ярослав Лотиш і далі за текстом.

ЦЕРКОВНА АРХІТЕКТУРА XXI СТОЛІТТЯ

НЕДАВНО У ЛЬВОВІ, НА БАЗІ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА" ПРАЦЮВАЛА П'ЯТА МІЖНАРОДНА ШКОЛА АРХІТЕКТУРИ, СЛУХАЧІ ЯКОЇ РОЗГЛЯНУЛИ ПРОБЛЕМУ "УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА АРХІТЕКТУРА НА ПОРОЗІ ІІІ ТИСЯЧОЛІТТЯ" (КЕРІВНИК ДОЦЕНТ ЮРІЙ КРИВОРУЧКО). ПРАЦЯ ШКОЛИ ЗАВЕРШИЛАСЯ ВІДКРИТТЯМ ТА ОБГОВОРЕННЯМ ВИСТАВКИ ЇЇ СЛУХАЧІВ, А ВІДТАК ДИСКУСІЄЮ НА ТЕМУ "САКРУМ І МІСТО".

НАШ ДОПИСУВАЧ п. СТЕПАН БОРУЦЬКИЙ ПРОВІВ РОЗМОВУ З ДОЦЕНТОМ ЮРІЄМ КРИВОРУЧКОМ, КЕРІВНИКОМ ПОСТІЙНО ДІЮЧОЇ МІЖНАРОДНОЇ ШКОЛИ ЦЕРКОВНОЇ АРХІТЕКТУРИ, ЗАСНОВАНОЇ У 1991 РОЦІ.

На запитання, що зробили науковці в галузі сакральної архітектури п. Криворучко відповів:" Нині складається бібліографія про українську церковну архітектуру, готується відповідний підручник про її історію, невдовзі побачить світ тлумачно-термінологічний словник, на архітектурному факультеті ДУ "Львівська політехніка" читається навчальний курс "Сакральна архітектура у містобудівельних системах".

— Пане Юрію, чи можна проілюструвати, бодай, цифрами чи іншими даними нинішню ситуацію в церковному будівництві, його основні проблеми в Україні?

— За нашими підрахунками упродовж 1991-1995 років в Україні зведено 1261 храм. Тепер будується ще понад 2200 сакральних об'єктів. А вже у найближчі десять років передбачається будівництво ще 5000 храмів. Зрозуміло, що церковне відродження, як і реставрація храмів, потребують великої кількості фахівців, підготовка яких здійснюється на факультетах архітектури та будівництва, а також у системі післядипломної освіти.

— Які нинішні проекти церков, зокрема, ті, що представлені на виставці на ваш погляд заслуговують особливої уваги зацікавлених сторін?

— Нинішня церква - це не тільки приміщення для Богослужень, але культурно-просвітний та громадський центр міста чи села. Орієнтація йде на храми, в яких одночасно беруть участь в Літургії 200-300 осіб, а не дві-три тисячі вірних. Священик повинен знати своїх мирян, як кажуть, в обличчя, мати з ними безпосередній, а не опосередкований контакт. Сакральна будівля - це комплекс,

що включає власне храм Божий, бібліотеку духовної літератури, приміщення для катехитичних класів, недільної школи, праці хору тощо.

— І, нарешті, скажіть, будь-ласка, декілька слів про перспективи праці Міжнародної школи церковної архітектури.

— Насамперед маємо постійно удосконалювати процес швидкотермінованого навчання відповідних кадрів. Плануємо створити робочу групу та міжнародну творчу майстерню, учасники якої розроблятимуть концепцію архітектури української церкви. Будемо і надалі вести просвітницьку роботу, узагальнювати досвід сакрального будівництва, сприяти створенню архітектурно-будівельних відділів при єпархіальних управліннях, а також забезпечувати їх висококласними кадрами.

Розмову вів
Степан БОРУЦЬКИЙ

ВИВЧАЮТЬ ДУХОВНУ СПАДЩИНУ ЙОСИФА СЛІПОГО

Педагогічна конференція на тему "Йосиф Сліпий як педагог, історик, філософ" відбулася у Червоноградському гірничому технікумі. Її відкрила вступним словом викладач-методист Ольга Івашків. У своїй промові доповідач охарактеризувала життєвий шлях визначного Патріарха УГКЦ, важливість його праць для духовного відродження сучасної України.

Про педагогічні ідеї душпастиря розповіла викладач Світлана Александрова. "Йосиф Сліпий як історик" - це тема доповіді викладача Ігоря Запісоцького. Кардинал піклувався про те, щоб український народ знав свою історію, бо це шлях до незалежності. Основами його історичних праць (а вони здебільшого присвячені історії християнства) були багатий фактологічний матеріал, всебічність у висвітленні питань, об'єктивність. З доповіддю "Йосиф Сліпий, як філософ" виступив викладач Ігор Хома.

На закінчення взяв слово заступник директора технікуму Омелян Дичковський, який є родичем Блаженнішого Йосифа Сліпого.

Тарас ЛЕХМАН,
м. Червоноград.

РАДІСТЬ МАТЕРІ

"... Веселімся, бо цей мій син... пропав був, і знайшовся"
(Лк 15, 23-24)

- Прошу, отця, вислухайте мене.
- А що таке? Яке горе вас спіткало?
- Ой, вернувся мій син вчора.
- Тож добре, що повернувся.
- Та що тут доброго. Я тільки вам хочу душу свою відкрити. Болить мене душа за свою дитину. Чого я дочекалася на старості! Рідна дитина тепер мене з хати виганяє. Хто таке бачив коли у нашому селі? Лихий приступив до нього. Ради немає.
- А звідки він приїхав? Може здалека?
- Ні. Його сім'я живе недалеко від мене. Жінка і діти вигнали зі свого дому, бо не хотіли його більше терпіти. Кожен день п'є горілку, ніде не працює, з хати почав все виносити, що під руки попаде. А прийде додому, то влаштовує такі погроми, хай Бог милує. Цілу ніч не давав спокою ні жінці, ні дітям, то й сусіди скаржились на нього. Скільки я його просила, благала, щоб він не пив. Нічого не допомагало. А тепер живе у мене і те саме робить. Тому прийшла до вас за порадою.

Парох дивився на заклопотану жінку і терпеливо вислуховував її.

- Але це ваш син, такого виховали собі.
- Та що ви, прошу отця! Чи я хотіла, щоб мій син таким був. Все робить та горілка. Він був колись у мене золотою дитиною. Вчився добре, був слухняний, а потім, як почав випивати, то і почав розум втрачати. А тепер, якби ви почули, що він говорить! Хоч вуха затикай! Не соромиться ні матері, ні батька, ні малих дітей, - говорила мати всю правду про свого сина, одночасно жаліючи його по-матерински.
- А будучи малим хлопчиком, чи молився він вранці, ввечері? - запитував отець цю посивілу матір і бабусю.
- Як вам сказати... В нас не було заведено молитися. А що не знаєте, які були часи? Яка там молитва могла бути, коли мій чоловік був начальником, як звичайно партійним. Він відзначав всі державні свята. В нас завжди були гроші і все, що необхідне. Чоловіка, як начальника, всі поважали. До Бога ми ніколи не звертались та своєму Олександрові про Бога не говорили. Хто знав, що нас спіткає таке горе.
- Ви ніколи йому не говорили, що маємо Небесного Отця, який є нашим Творцем і Вседержителем, що маємо заступницю перед Богом - Матір Божу? Не вчили його Божих заповідей? - розпитував отець.
- Ні! Бо ми самі цього не знали. Але коли вже було дозволено ходити до церкви, то до нас приїжджали сестри-монахині, вчили дітей і молодь катехизму. Олександр (а йому було вже шістнадцять років) теж ходив. Ми також багато дізнались з Божої науки. Потім він ходив до церкви. Коли йшов в армію, то сповідався. Як прийшов з війська, теж ходив до церкви. Коли оженився, знайшов собі друзів і все стало по-іншому. Горілка кожен день, нікого не слухає. А тепер лякає, що покінчить з собою.

- Звідки в нього така відраза до життя?

Священик не знав, що відповісти, яку дати пораду. Ситуація була досить важкою. Син цієї матері морально деградує. Як діяти? Як спасти його душу?

Парох сказав:

- У людей неможливо, а у Бога все можливо. Причиною зла є гріх. Гріх зароджувався у вашій родині ще тоді, коли ваш син у дитячі роки у своїй невинності шукав дороги, якою є сам Ісус Христос. *Але цієї дороги не було перед ним.* Він не одержав від вас найдорожчого скарбу - віри. Те Слово Боже, яке було посіяне у його вже зрілі роки, не попало на добрий грунт і в скорому часі заросло терниною цього світу. І тому сьогодні пожинаємо такі плоди.

Лише на Бога одна надія. Відкрийте своє серце Богові так, як це зробила жінка-хананейка перед Ісусом. Спершу очистіть свою душу через святу сповідь і поєднайтеся з Христом у святому Причасті. Ісус вимагає від вас віри. Молитву, а навіть свої терпіння, жертвуйте за свого сина. Бог милосердний і хоче, щоб ми були милосердні. Тож поможіть своєю милостинею бідним, одиноким, терплячим від хвороб чи просто самотнім людям. Просіть їх, щоб вони молились за вашого сина, бо молитва праведника має велику силу. Скористайтеся Богослуженнями перших п'ятниць місяця. Старайтесь щонеділі, а якщо це можливо, щоденно приймати святе Причастя і жертвуйте його з великою вірою за свого Олександра. Жертвуйте Служби Божі за терплячі душі у чистилищі. Можна попостити в окремі дні. А якщо додати ще молитву на вервиці ...

Священик спішив, бо мав ще інші справи, та все таки хотів порадити щось заклопотаній жінці.

- У вашого Олександра бувають деколи важкі хвилини пережиття. Інколи це хвилини, повні відчаю. І тут ваше слово може стати дуже потрібне йому. Ви по-материнськи підійдіть до нього і пожалійте так, як ви жаліли його, коли він був ще маленьким. Дайте йому добру пораду і постарайтесь з ним прийти до мене. Я би хотів, щоб він приступив до святої сповіді. Треба використати всі середники, щоб йому допомогти. А сьогодні почнемо із Служби Божої, яку я відслужу в намірі за його навернення. Жертвуйте цю Службу Божу і приймайте святе Причастя з глибокою вірою у цьому намірі. Ось даю вам "Дев'ятницю до Божого Милосердя." Бажано, щоб в п'ятницю ви були на Службі Божій, а можливо щодня під час дев'ятниці. Не забувайте щоденної молитви на вервиці. А після дев'ятниці будемо радитись, як нам поступати далі.

Минали дні. Мати старалась виконувати все так, як пропонував їй священик. Після закінчення однієї дев'ятниці починала іншу. Навіть, вночі, коли пробуджувалась, ставала на коротку молитву. До сина ставилась з великою любов'ю, навіть тоді, коли він був п'яний. Після лікування від алкоголю син приступив до святої сповіді. Він вирішив виправити своє життя з Божою допомогою.

Минув рік. Мати, як завжди, приходила до священика. *На її обличчі було якесь задоволення і заспокоєння.* Вона почала знову розказувати про свого сина.

- Прошу отця, я вам не можу передати, яка в мене радість. Мій син змінився, в хаті - повний спокій. На свята кожен день ходив до церкви,

відвідав свою жінку і дітей. Можливо, життя в них покращиться. Ви собі не можете уявити, яке це щастя для мене. Дав би Бог, щоб більше це не повторилось з моїм сином. Я вам дуже дякую, за вашу щирість і підтримку, за ваші молитви.

- Не мені дякуйте, а Богові. Пам'ятайте, що противник наш диявол ходить навколо нас, як лев ревучий, і шукає, щоб кого пожерти. Продовжуйте жити з Христом. Як будемо з Богом, зуміємо подолати всі труднощі, - говорив парох до своєї парафіянки від щирого серця.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ.

ЛИШЕ ВІРА СПАСЛА МЕНЕ

Христос воскрес!

Хочу розповісти про справжнє чудо, яке отримала від Бога за допомогою молитви. Минулого року у мене виявили страшну хворобу: рак. Коли хвороба ще не прогресувала, я звернулась до лікаря. Він оглянув мене, взяв аналізи і послав в онкологічну лікарню. Я не поїхала і вирішила ще зачекати. І так ще пройшло декілька років, відкрилась рана і страшна недуга почала прогресувати. Про операцію я вже не думала, а зіслалась на Божу волю, вірила, що лише Бог може мене врятувати, більше ніхто. І так я у молитвах до Господа Бога і Пречистої Діви Марії просила про допомогу. Молилась на вервиці, молилась до М. Чарнецького, А. Шептицького, до апостола Юди-Тадея, до св. Анни, молилася і вся моя сім'я. Пригадую, як три малі внучки клякали перед образами і мовили молитву, а потім просили: "Ісусику, Матінко Божа, поможи нашій бабусі". Правилась за моє здоров'я Служба Божа, молилися і у монастирі, де є моя дочка. Багато допомогло мені Апостольство молитви. Я сповідалась вже як перед смертю, а Бог додавав мені ще стільки сил, що я вставала з ліжка, йшла до церкви, приймала святі Тайни. Мені вже тяжко було вставати і я просила Господа Бога і Матір Божу, щоб ще допомогли мені піднятись у день весілля сина, поблагословити молодят. Так і сталось. Я встала, дала благословення і з того часу почала одужувати.

Я щиро дякую Всевишньому Богу за чудесне оздоровлення.

Закінчуючи свою розповідь, я хочу звернутись до хворих людей: звертайтесь по допомогу до Творця - Господа Бога і нашої Небесної заступниці - Діви Марії. Пам'ятайте, що цінними ліками є Служба Божа, побожні молитви, віра і надія на Боже милосердя.

Іванна ГОРОДИЦЬКА,
жителька с. Пісочне
Миколаївського району
Львівської області

ЕКУМЕНІЧНІ ВЕЛИКОПОСНІ ТА ВЕЛИКОДНІ МОЛІННЯ У ЗОЛОЧЕВІ

Під кінець великого посту відбулась екуменічна Хресна дорога в Золочеві. Це вже третій рік підряд в такому молінні беруть участь як священики, так і вірні Греко-Католицького та Римо-Католицького обрядів, Православної Церкви Київського патріархату і Української Автокефальної Православної Церкви. Так багато народу вже давно у Золочеві не збиралось.

На свято Великодня о 16.00 год. відправили екуменічну Вечірню, на якій були представники всіх чотирьох Церков. А потім на цій же площі Шашкевича спільно водили гаївки.

На світлині: о. Йосафат проповідає під час екуменічної Хресної дороги в Золочеві.

На світлині: спільна Великодня Вечірня за участю вірних в центрі м. Золочева.

ЕНЦИКЛІЦІ "HUMANAE VITAE" - 30 РОКІВ

30 березня у Римі було оприлюднене послання Івана Павла II до професора Анни Капеллі, директора центру досліджень природного планування сім'ї при Католицькому університеті Пресвятого Серця.

У листі, написаному з нагоди 30-ліття енцикліки Павла VI "Humanae Vitae" ("За життя людини"), Іван Павло II висловлює прагнення, щоби науковці усвідомлювали "церковне вчення про правдивий акт любові, у якому подруги стають співучасниками творчої дії Господа". "Істинність цього подружнього акту виявляється у взаємовіддачі подругів". У цьому зв'язку Іван Павло II наголошує на помилковому характері контрацептивів, які "руйнують "неподільний зв'язок" між двома покликаннями подружнього акту єднання і творення".

Римський Архієрей зауважує, що "особа ніколи не може вважатися засобом досягнення мети, особливо, досягнення задоволення; саме людина є і повинна бути єдиною метою кожного акту".

Завершуючи послання, Іван Павло II закликає до поширення знань про природні методи планування сім'ї, які опираються на дані медицини.

ІВАН ПАВЛО II ПРО ХРИСТИЯНСЬКЕ ХРИЩЕННЯ

Християнське хрищення є важливішим за юдейські чи поганські ритуали посвячення. Про це вів мову Іван Павло II на одній з своїх аудієнцій. Розкриваючи тему хрищення, Римський Архиєрей пояснив відмінність цього ритуалу від аналогічних ритуалів в інших релігіях.

Хрищення - це символ очищення совісті через прощення гріхів. "Неможливо, - наголошує Іван Павло II, - відокремити дар віри від св. Тайни хрищення. Це не тільки перетворення внутрішнього стану особи, це також влиття в християнську спільноту. Тому хрищення в собі поєднує прощення гріхів та об'єднання в Христі. Сам Ісус охрестився, будучи безгрішним, і не мав потреби у прощенні. Однак своїм вчинком хотів довести іншим необхідність покаятися у гріхах".

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

11 квітня у Львівській Богословській Академії відбувся День відкритих дверей, на який були запрошені абітурієнти, їх батьки та усі, хто цікавиться станом богословської освіти, навчальною програмою Академії та умовами вступу. Перед гостями виступав отець-ректор Михайло Димид, секретар приймальної комісії, викладачі та студенти ЛБА.

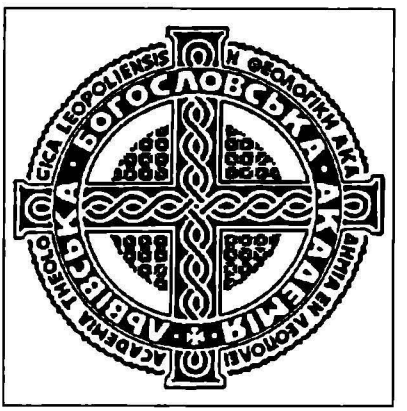

Академія, за словами отця-ректора Михайла Димида, "покликана виховувати провідників, лідерів, які, маючи універсальні знання, могли б працювати у будь-якій сфері людської діяльності: науковій та педагогічній, адміністративній та журналістській. ЛБА працює у філософсько-богословському та мовному напрямах, прагнучи навчити студентів глобально мислити та самостійно приймати рішення. Від майбутніх студентів ми очікуємо бажання вчитись та бути відкритими до життя і правди".

Навчатися у ЛБА можуть як особи духовного сану, так і миряни - юнаки та дівчата. Нині в Академії на 4-х курсах філософсько-богословського факультету здобувають освіту 350 студентів. З них 140 студентів у Львові - миряни і члени спільнот посвяченого життя, 210 кандидатів до священства - у Львівській Семінарії Святого Духа УГКЦ у Рудно.

Слід зазначити, що сьогодні богослов'я, на жаль, ще не займає належного місця в системі наук. Львівська Богословська Академія, заснована митрополитом Андреєм Шептицьким, покликана забезпечити високий рівень богословсько-філософської та гуманітарної освіти, професійної підготовки священиків і церковних діячів, науковців і викладачів, а також стати зразком якісно нового типу освітньої установи стосовно розробки навчальних програм, методологічного підходу, налагодження зв'язків з громадськістю.

(Агенція Релігійної Інформації, 8.04.98)

● *У Крехівському монастирі на Благовіщення п'ять братів-новиків — Іларій, Зиновій, Леонтій, Платонід, Сава склали перші монаші обіти. Дай їм Боже витримати до кінця життя у їхньому покликанні.*

ПОРАЗКА СВОБОДИ ВІРОСПОВІДАННЯ В РОСІЇ

Нещодавно в Росії прийнято закон "Про свободу сумління і про релігійні спільноти". В українських засобах масової інформації чимало коментували цей закон і вважали, що з його прийняттям Російська Православна Церква (РПЦ) стала державною Церквою.

Аби цей коментар не був наклепом, подаємо з італійської газети "Il Regno" погляд професора Російської академії наук Анатолія Красікова.

Вищезгаданий російський науковець називає закон "обманом", бо головна його мета - це строгий контроль атеїстичними службовцями релігійного життя в Росії. Саме ці люди, які будуть реалізовувати закон, вирішували долю віруючих за радянської влади.

Також закон порушує конституційно-демократичний порядок Російської Федерації. Творці цього документу, лицемірно стверджуючи рівноправність кожного громадянина і проголошуючи пошану до християнства, ісламу, юдаїзму, буддизму та інших релігій, позбавляють їх належного змісту. До "російських" зараховують тільки ті релігії, які законно існували в Росії тому 50 років за Сталіна. Всі інші, які виникли пізніше, не мають права будувати культові споруди, навчати, запрошувати гостей з-за кордону, відвідувати лікарні, сиротинці, в'язниці (навіть тоді, коли їх запросили віруючі). Також представникам цих релігій заборонено видавати, вивозити і ввозити, поширювати релігійні твори та культові речі. Таким чином цей закон нагадує 1929 рік, коли Сталін заборонив будь-яку релігійну діяльність Церкви.

Російський професор А. Красіков вважає, що закон "Про свободу сумління і про релігійні спільноти" шкідливий тому, що:

1) РПЦ знову стає інструментом політиків та владних структур і втрачає свободу;

2) 13 стаття трактує всі інші Церкви, крім РПЦ, як представництва якоїсь чужої релігійної організації з меншими правами, що надає перевагу РПЦ в самій Росії. Але якщо би інші держави, наприклад, Україна, запровадили подібний закон, то Російська Церква, яка має чимало єпархій в Україні, багато втратила б;

3) він спричиняє самоізоляцію РПЦ та зближує її з радикальним націоналізмом, духовно її послаблюючи;

4) релігійне життя погіршується через брак довір'я, бо інші релігійні спільноти побоюються, що РПЦ стане знову державною Церквою, як це було до 1917 року;

5) майже половина населення Росії є релігійно пасивною і потребує євангелізації. Росіяни втрачають довіру до РПЦ, яка служить державі та негативно ставиться до інших конфесій.

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ В БУЧАЧІ

Разом з першими променями сонця оживає природа. Милують око ошатні оселі християн, що потопають у білосніжному цвітінні садів. Серед мальовничої природи Тернопільщини на високій горі красується величний храм Бучацького монастиря. У тихе безхмарне небо лине прекрасна мелодія пташиного співу. Птахи першими співають величальний гимн прослави Господеві й Цариці неба і землі - Пресвятій Богородиці.

Знайомими стежинами серед квітучих садів поспішали до храму люди. Серед них було багато молоді, дітей, які є членами Марійської дружини, Апостольства молитви.

З якимось трепетом в душі ми переступали поріг великого, гарного, нещодавно реставрованого храму. У його тиші починають свої ранішні спільні молитви вихованці василіянського ліцею ім. св. Йосафата, який діє при монастирі.

У віночок прослави Господеві поряд з молитвами вплітаються мелодійні церковні пісні. Під куполами храму лине пісня про нашу заступницю - Пречисту Діву Марію. Велика духовна радість єднає серця присутніх, які беруть участь у Святій Літургії, єднаючись з воскреслим Христом у Пресвятій Євхаристії.

Так молитвою і Службою Божою починається кожен новий день у вихованців історико-філософського ліцею. А потім, згідно з розкладом - навчання, самопідготовка, відпочинок, заняття спортом тощо. Юнаки не лише сумлінно опановують основи наук, але й виховуються в належному християнському дусі, у високій духовності і моральності.

Вже третій рік працює при Бучацькому монастирі отців Василіян цей ліцей. Його співзасновниками є Бучацький монастир Воздвиження Чесного Хреста Господнього та районна держадміністрація.

Він діє згідно Статуту та Положення про загальноосвітній заклад. Слід сказати, що це чи не найкращий духовний ліцей отців Василіян в Україні, у якому на належному рівні поставлено навчально-виховний процес юнаків-старшокласників, прилучення їх до духовності. Сприяє цьому цілеспрямована праця священиків Чину та Провінції отців Василіян, які докладають зусилля для розвитку матеріально-технічної бази ліцею.

Духовний ліцей розміщений у реставрованій частині південного крила монастиря. Тут же обладнуються просторі кабінети: біохімічний, фізико-математичний, історико-краєзнавчий та ін. Вже

придбано комп'ютери, дообладнується кабінет інформатики. Поряд з ліцеєм добудовується частина монастиря, де планується зробити просторий спортзал та розширити житлові приміщення, де перебуватимуть вихованці ліцею.

Ми розмовляли з директором ліцею - отцем-ігуменом Бучацького монастиря Іваном Майковичем, ЧСВВ про будні навчального закладу, його вихованців, плани на майбутнє. Він із захопленням розповідав про своїх вихованців, їх успіхи у навчанні.

- *У нашому ліцеї,* - зазначив о. Іван, - *тепер навчається 80 чоловік. Слід сказати, що прийом кандидатів до ліцею відбувається на конкурсній основі. Тому тут, здебільшого, навчаються кращі учні Тернопільщини, Івано-Франківщини та Львівщини. Радує те, що більшість з них вчаться на "відмінно" та "добре", є учасниками районних, обласних та державних олімпіад з різних дисциплін. Найкращі результати на обласній олімпіаді з хімії показав Тарас Коцур. Він же захищав честь ліцею і на державній олімпіаді з економіки. Призове третє місце на обласній олімпіаді з історії зайняв Орест Черняк, а тепер теж візьме участь у державній олімпіаді.*

В нашому ліцеї, - продовжує о. Іван Майкович, - *основними є два профілі навчання: історичний та економіко-правовий. Для*

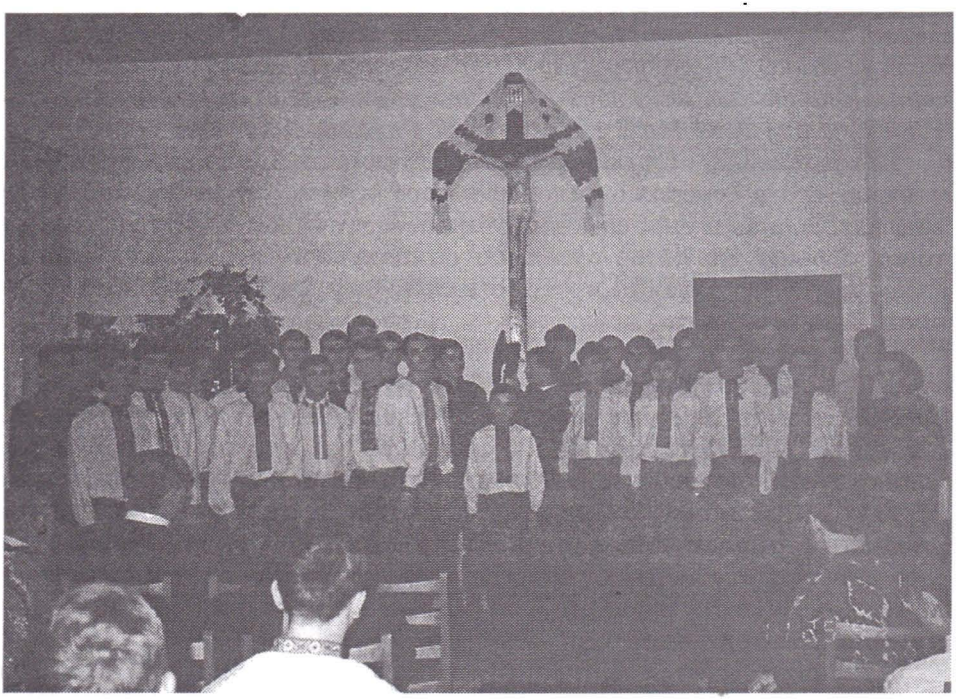

На світлині: ліцеїсти виступають з концертом на духовному вечорі.

поглиблення знань з нових дисциплін запрошуються на лекції викладачі Тернопільської Академії народного господарства та Тернопільського держуніверситету. Вся діяльність педколективу спрямована на розвиток природніх здібностей, творчого мислення, навиків самовдосконалення. Оскільки в ліцеї проводиться поглиблене вивчення економічних дисциплін, то вперше наші вихованці отримають поряд з атестатами зрілості посвідчення менеджера малого підприємства, бухгалтера-економіста. Важливим стимулом для навчання є і те, що з Тернопільською Академією народного господарства є така домовленість: кращі учні ліцею, які успішно складуть іспити, йтимуть поза конкурсом, навчатимуться за державний рахунок.

Навчальний процес постійно поєднується з виховним. Любов до Бога, почуття гордості за свою Вітчизну виховують уроки християнської етики, історії, рідної мови і літератури тощо. Вчителі прагнуть донести до своїх вихованців відгомін минулих віків і дати настанову, щоб сьогоднішній день не минув даремно, щоб став сторінкою життя, за яку ніколи не буде соромно.

А скільки теплих слів довелось нам почути від вихованців ліцею про їхнього молодого наставника о. Мартина Хабурського, ЧСВВ. Він не лише викладає основи християнської етики та хімії, але й постійно намагається вести юнаків стежинами Божих заповідей, проводить духовні читання і розважання, вчить церковному співу. А ще готує з своїми вихованцями цікаві вечори, традиційні свята, проводить екскурсії, приділяє значну увагу розвитку їх талантів і здібностей. Добрими його помічниками у праці є ревнитель - Богдан Терешкевич (10 кл.) і віце-ревнитель Володимир Ткач (9 кл.). Тут створено хорошу Вівтарну дружину, де ліцеїсти вчаться прислуговувати біля престолу, допомагають священикові під час Богослужень.

Духовному становленню вихованців ліцею сприяли і змістовні реколекції, духовні науки, які проводив для них під час Великого посту о. Андрій Шагала, ЧСВВ.

Доброю традицією стало відзначення релігійних свят, посвята у ліцеїсти, свято ліцею св. Йосафата, вшанування полеглих під Крутами, відзначення Шевченківських днів, свята Матері тощо. Нещодавно в ліцеї було проведено хороший відкритий урок по раніше забороненому твору О. Кобилянської "Апостол черні", на якому були присутні викладачі Тернопільського держуніверситету. Тепер планується провести урок за творчістю о. Василя Зінька, ЧСВВ та новелами В. Стефаника про еміграцію українців за кордон.

Відрадно відмітити, що в ліцеї є талановиті учні, які пишуть вірші, є учасниками літературної студії в Бучачі. Серед них - Юрій Деременда, Степан Сус та ін. Цікаво проходять заняття клубу "Еліта". Тут відбуваються зустрічі з визначними людьми, які колись

навчались в ліцеї при монастирі, зустрічі з духовними особами та політичними діячами, проводяться конкурси ерудитів, поїздки по відпустових місцях Галичини та ін.

Нещодавно відбулись тут змагання з шахмат, де призові місця здобули вихованці ліцею Ігор Кралька, Володимир Кривенко та Андрій Гаврилюк.

Змістовним життям живуть сьогоднішні вихованці ліцею, готуючи себе до вибору самостійної стежини життя.

- *Основною метою нашого ліцею,* - відзначає директор о. Іван, - *є виховати свідомих, освічених громадян України, які керуватимуться в житті високими принципами християнської моралі, любов'ю до Бога і України.*

Мине небагато часу і випускники ліцею обиратимуть свій життєвий шлях, улюблену професію, стануть студентами вищих навчальних закладів. Віриться, що будуть серед них і ті, які відчують у своєму серці покликання до монашого та священичого життя.

Хай же Господь допоможе їм у їх становленні, щоб гідно продовжили естафету поколінь, працювали на славу Божу, для добра Церкви і народу.

Ольга КРАК

На світлині: вихованці історико-філософського ліцею Бучацького монастиря разом з директором о. Іваном Майковичем, ЧСВВ та о. Мартином Хабурським, ЧСВВ поблизу монастиря.

А. КАРОЛІЙЧЕВ

СЛЬОЗА МАТЕРІ

Заморосив дрібний дощик. Жовте листя в саду заблистіло. Виноградини на галузках лоз набубнявіли, і їх шкірка почала тріскати. Фіолетова айстра схилилась над викинутим глиняним глечиком. Маленька ластівка, що сиділа в ньому, зіщулилась й затремтіла від холоду й туги. Вона залишилась сама, її сестричка й мати відлетіли в теплі краї. Хто ж зігріє її в цю дощову ніч?

Маленька ластівка не могла літати. Влітку у домі, під дахом якого її мати звила гніздо, спалахнула пожежа. Стара ластівка встигла вивести її з вогню, але розжарена вуглинка, що потрапила до гнізда, обпекла її крильце.

Крихітка мало не померла від болю. Коли вона прийшла до тями, то побачила, що лежить у новому гнізді, а над нею сидить засумована мати. Бідолаха спробувала поворушати крильми, та не змогла — обпечене крило наче відпало.

Пройшло літо. Дозрів виноград. Розпустились айстри. Готуючись у далеку дорогу, ластівки почали збиратись на телеграфних проводах, і проводи здалеку нагадували чорні коралі.

Одного разу вранці стара ластівка знесла свою покалічену дочку в сад і сказала:

— Дитя, сьогодні ми відлітаємо на південь. Ти не можеш летіти з нами, тобі доведеться залишитися тут. У цьому глечику я приготувала тобі м'яку постіль з пуху. Там ти будеш лежати. А коли зголоднієш, виберись назовні і подзьобай щонебудь. Навесні ми повернемося до тебе.

— Спасибі, матінко, за твою турботу! — прошепотіла маленька ластівка, заховала голову під крило матері, щоб та не побачила її сліз, і затихла...

Птахи відлетіли. Потяглися сльотаві дні. Заморосив дрібний дощик. Промокла наскрізь айстра схилилась отяжілою голівкою над глечиком.

Дощова крапля скотилася на край найніжнішого пелюстка - ось-ось упаде.

— Ох, як я втомилась! — зітхнула вона.

— Ти звідки — здалеку? — співчутливо запитала ластівка.

— І не запитуй! Далеку дорогу я подолала від великого океану, де народилась.

Кажучи правду, я не дощова крапля — я сльоза.

— Сльоза? Чия сльоза? — затривожилась ластівка.

— Сльоза матері. Історія мого життя коротка. Дев'ять днів тому втомлена і зажурена ластівка опустилась на щоглу великого океанського пароходу.

Я притаїлась у правому оці

бідної пташки. Океан ревів, дув сильний вітер. Ластівка почала просити:

— Братику-вітре, коли будеш пролітати над Україною, заглянь до моєї одинокої пташки і скажи, хай остерігається чорного кота, який частенько крутиться в саду. Відлітаючи, я забула попередити її. Скажи також, що моє серце розривається від горя...

— А де залишилось твоє дитя? — запитав вітер.

— У старому глиняному глечику, що лежить в саду, де цвітуть фіолетові айстри.

Там я викотилась із ока старої ластівки. Вітер підхопив мене і поніс.

Дев'ять днів я летіла, і ось накінець упала на цей квіт. Ах, як я втомилась! Мені б заснути...

Серце хворої ластівки сильно заколотилось. Вона підвелась, трохи відкрила дзьоб і обережно підхопила зморену сльозу матері.

— Спасибі тобі, матусю! — прошепотіла вона, занурилась в пух і заснула, зігрівшись, ніби мати вкрила її своїм крилом.

(З російської переклав
бр. Орест ДВЕРНИЦЬКИЙ,
ЧСВВ)

ПОЕЗІЯ ЧИТАЧІВ

Мудрості зернинка

Нічого не просила я для себе,
Чоло туливши до Хреста Святого,
Лиш мудрості від Бога хоч зернинку -
І більш нічого, і більш нічого...

Не забарився Бог зернинку дарувати -
У серце кинув, щоб рясним врожаєм
Зібрати мудрість Божу і писати -
Щоб більш пізнати, щоб більш пізнати...

Яка безмежна велич - мудрість Божа,
Якщо пізнала лиш малесеньку частинку.
Яка щаслива, що просила неземного -
Лиш мудрості зернинку, лиш зернинку...

Оксана ГУК,
м. Стрий

ЯК Я СТАВ СВЯЩЕНИКОМ

Десять років тому, відразу після моїх єрейських свячень, які уділив мені владика Софрон Дмитерко, ЧСВВ, я від нього отримав таке розпорядження: "Коли прийде свобода, про свої свячення напишеш в часописі "Місіонар". Ось і виконую мою обіцянку.

Після довгих літ християнського життя і діяльності у підпільній Церкві, на 34-му році мого життя пощастило врешті-решт зустрітись з владикою Софроном Дмитерком, ЧСВВ і попросити про єрейське рукоположення.

Був холодний вечір 19 березня 1988 року. Пригадую маленьку хатинку у подвір'ї на одній з коломийських вулиць. Як довго я йшов до неї! Ціле життя! І в той день довго блукав по місті, поки знайшов ту хатинку. Потрапив до неї майже випадково. Точної адреси ніхто мені не дав. Тільки назву вулиці та приблизний опис хати дала мені сестра Павлія, Служебниця НДМ за письмовим дорученням нині спочилої в Бозі сестри Служебниці Діогени Кулинич. Постукав я з трепетом у серці у вікно. Хтось визирнув. І як потім владика мені розповідав, двері відчинив тільки тому, що прийняв мене за листоношу. Мабуть, я був схожий на листоношу, бо носив молодіжну сумку через плече. Перш ніж щось промовити, я ще знадвору подав владиці два невеликі аркуші паперу, де було щось написано латиною. Одного дав мені о. Іван (Йосиф) Новак, ЧСВВ після того, як відбув зі мною прегарні і ніколи незабутні реколекції. Другий лист написав о. Степан Яворський, людина, яку я згадую завжди зі щемом у серці, великою любов'ю та вдячністю. Нині о. Степан - покійний. Він був довголітнім в'язнем і страдником за нашу католицьку Церкву. Саме в цей день, коли мене мали святити, святкував скромно о. Степан 50-ліття священства. Ніхто не настоював, щоб мої свячення відбулися саме тоді. Та, мабуть, сам Господь послав мені цей дарунок у його свято. Я нині дякую Божому Провидінню, що сталося саме так.

Ще до того шукав я владику із згаданими картками-порученнями у Львові, але намарно. Я вирушив того дня до Дрогобича, далі через Стрий, Івано-Франківськ, до незнаної ще мені Коломиї.

Зайшов до хати. Скромне житло єпископа. У цей час у кімнаті були дві монахині - сестри Служебниці та літня жінка, мати однієї з сестер. Владика ще раз перечитав листи і, читаючи, промовив: "Великий требник вдома є, риз немає". Я мовчав і молився Господу, щоби всім покерував. Відправивши старшу пані і одну з сестер з хати, а другій сказавши бути свідком свячень, владика звелів

мені сісти. За кілька хвилин краєм ока я зауважив, як жінка швидко поверталась до хати. Вбігши, захекана, вона могла сказати лише одне слово: міліція. Через декілька хвилин на подвір'ї появилися міліціонери. Що пережили ми в цю мить? Погляд затуманений... мовчання... у кожного своя думка. Ніхто потім нею не зміг поділитися. В моїй душі в цю мить все перевернулось. Зрозумів я це вже після свячень. Я так прагнув бути священиком, що це бажання походило з усього мого єства.

А у свідомості звучало: "Хочу! Хочу бути священиком і все!" В ту мить, коли побачив міліціонерів, тяжка реальність засмутила мене. Я подумав, що вже тепер ніхто ніколи мені не повірить. Я назавжди матиму пляму зрадника, бо привів міліцію до єпископа. Цілком чітко в думці я сказав Господу: "Так, Боже, ти не хочеш, щоб я був священиком, я мушу відтепер нести пляму Юди в очах людських. Хай буде воля Твоя!" Стукіт міліціонерів пролунав, але у двері сусідів. Ми ще довго сиділи мовчки. На дворі стало зовсім темно. Чути було, як міліціонери пішли. Владика Софрон відіслав старшу жінку до сусідів, щоб запитати, чому приходили міліціонери, а монахині велів заслонити вікна покривалами. В цей вечір Преосвященний Софрон уділив мені дияконські свячення, а на ранок - священичі. Потім - спільний сніданок, тепла розмова. Владика благословив мені митрополита Андрея Шептицького за покровителя мого священства. Ми попрощалися і я пішов працювати на Господній нині.

Боже добрий, дякую Тобі, що любиш мене, довіряєш мені. Дякую Тобі за нашу українську католицьку Церкву, за владик-велетнів віри і духа, за провід духовний в рідній Церкві.

о. Методій (Микола)
КОСТЮК,
єромонах Студійського Уставу

ЛЕГЕНДА ПРО ПШЕНИЦЮ

У давні-давні часи, коли перші люди жили в раю, ніхто не знав, що таке голод. Перші люди жили тільки душею, а їх душі були чисті, мов сніг, і невинні, мов травневі квіти.

Уся природа була наче одна родина, і в ній панувала велика і гаряча любов. Тоді перші люди жили з усім, що їх оточувало, як з найкращими друзями: звірі підходили до них так само довірливо, як тепер ягнятка підходять до своїх чабанів; пташки співали їм своїх пісеньок, а рослини, квіти й струмочки розмовляли з ними райською, тепер забутою мовою.

Але сатана, злий дух всесвіту, позаздрив першим людям за їх щастя. Він посіяв гріх у їхні душі: став намовляти Єву, першу жінку на землі, покуштувати яблук з забороненого дерева.

- Хто покуштує тих яблук, той пізнає всі таємниці цього світу і буде рівний Богові! - шепотів злий дух.

- А й справді, чому б не покуштувати? - говорила Єва Адамові, першому чоловікові на землі.

Адам спочатку жахнувся, почувши такі слова, але сатана спокушав усе настирливіше і переконливіше. І Адам, після довгого вагання, простягнув руку і зірвав одне з найкращих яблук...

Але тільки він надкусив його, як усе навколо раптом змінилося: зникли щастя і чиста радість перших людей; звірі, рикаючи, поховались у лісах; пташки злякано знялись і полетіли далеко-далеко ... Адам і Єва, загубивши сніжно-білу чистоту своїх душ, зрозуміли, що вони втратили рай.

Важке горе придавило раптом їх серця, і рівночасно вони вперше відчули голод. Відтоді почалося життя людського роду, повне мук, сліз і неспокою. Даремно вони каялись і благали прощення: Бог сидів на небесному престолі і був страшний у своєму гніві.

Тільки сатана радів. Він, що цілі віки не сміявся, тепер був щасливий, дивлячись на муки колишніх Божих улюбленців, і вигадував усе нові труднощі, все нові турботи райським грішникам.

Він послав до Адама чорну гадюку.

- Чого мордуєшся? - сказала гадюка Адамові. - Бог заховав у землі багато прекрасної їжі. Зори райське поле, і воно вродить тобі все, чого ти тільки забажаєш.

Прийшла весна. Адам зробив з дерева рало і притиснув його великою каменюкою. Тоді запрягся в нього і почав орати галявину перед своєю печерою. Це була дуже важка оранка. Цілими днями Адам, обливаючись потом, спушував тверду землю, поки зорав маленьку, зовсім маленьку нивку... Але минула весна, минуло й літо, далі й зима прийшла, а нивка Адамова зосталась гола, бо в землі не було насіння.

- Ори знову! - сказала гадюка Адамові. - Орй глибше, бо Бог глибоко закопав їжу...

Удруге настала весна. Адам знову узявся орати. Орав з усієї сили, плечі йому боліли, піт стікав з чола... Знову минуло літо, минула осінь, а земля лежала пустирем.

Сатана солодко сміявся і щороку посилав гадюку до Адама.

- Ори, ори, Адаме! Ще глибше, ще сильніше! - сичала гадюка.

Адам щовесни тягнув важке рало і орав широкі борозни. Але незасіяна земля не давала врожаю і, замість хліба, на ній росли тільки папороть та бур'ян.

Був на небі один янгол, що дуже любив людей. Сидячи на весняній хмаринці, він щороку сумно дивився, як Адам важко працює. Із сльозами на очах він бачив, як безсилі людські руки напружувались у надмірному зусиллі, як тверда земля ранила босі ноги. Бажаючи хоч трохи допомогти Адамові, янгол щороку розпускав свої білі крила і затуляв сонце, щоб воно не так сильно пекло Адамові голову. Це було все, що янгол міг зробити. І коли він побачив, що Адам знемігся і навряд чи зможе на другу весну тягнути важке рало, знявся з хмаринки і полетів до Божого престолу.

- Господи! - промовив він. - Дозволь мені допомогти знеможеній людині... Її нещастя вогнем палить мою душу!..

Бог ласкаво всміхнувся, і від його усмішки засяяли небеса. Бог сказав янголові:

- Іди й допоможи людині!

Немов блакитна квітка, злетів янгол з неба і спустився біля Адама. А той, знесилений, мабуть, востаннє орав свою ниву.

- Адаме, - відізвався, - я прийшов допомогти тобі!

Але Адам навіть не озирнувся... Здивувався янгол і доторкнувся плеча людини.

- Адаме, дай мені своє рало! Я хочу тобі допомогти.

І тільки тоді янгол зрозумів, що Адам не може його бачити. Людина, втративши чистоту душі, втрачає і здатність бачити янголів. Вона може бачити тільки земні речі.

Засмутився дуже янгол Адамовим нещастям. Сльози полились йому з очей. І поки Адам вів свою борозну, янгол усе йшов за ним і тихо плакав. З його очей котились одна за одною золоті блискучі сльозинки, і вся борозна була немов засіяна золотом.

Оре Адам і другу борозну, а янгол усе йде за ним і плаче. Сльози все частіше і частіше падають на землю. І третю борозну веде Адам, а янгол за ним ... Золоті росинки рясним дощем падають і вкривають зорану ниву. Борозна за борозною, по цілій ниві розсіяв свої золоті сльози. Розсипав їх стільки, що Адам здивовано дивився і дивувався, чому його нива так сяє.

А незабаром, одного рум'яного весняного ранку, вийшов Адам

на свою ниву і остовпів з дива: вона вся була вкрита наче килимом, тоненькими зеленими рослинками. Не довіряючи своїм очам, Адам покликав Єву. Так виходили вони щодня і дивувались. Рослинки все зеленішали і пишнішали. Наприкінці весни вся нива вкрилась тонкими запашними стеблинами, такими гарними, що й очей не можна було від них відвести. Що ближче надходило літо, то більшали колоски на стеблинках. Колосся зріло, наливалось і щораз більше золотіло. Одного липневого ранку прилетіли з лісу пташки, побачили стиглу ниву і зацвірінькали так, що до Божого престолу було чути:

"Пшениця! Пшениця!"

Вибігли Адам з Євою із своєї печери і дуже зраділи давно не баченим пташкам. А коли глянули на ниву, повну-преповну стиглим, неначе щире золото, зерном, - впали навколішки, трямтячими руками пригортали і цілували хліб, дарований їм небесами.

Ось так із золотих сліз янгола вродилась перша пшениця. Тепер люди вирощують її по всьому світі. Це їх найважливіша і найкраща їжа.

Але мало де в світі є такі розлогі та родючі степи, як в Україні, де влітку хвилюють безконечні лани, засіяні "українським золотом" - пшеницею. І споконвіку цінує український народ пшеницю, що виросла із сліз блакитного янгола - так цінує, що навіть вибрав для свого національного прапора кольори золотої пшениці та блакитного неба.

(З книги "Джерело Марії; легенди", Львів "Просвіта", 1993)

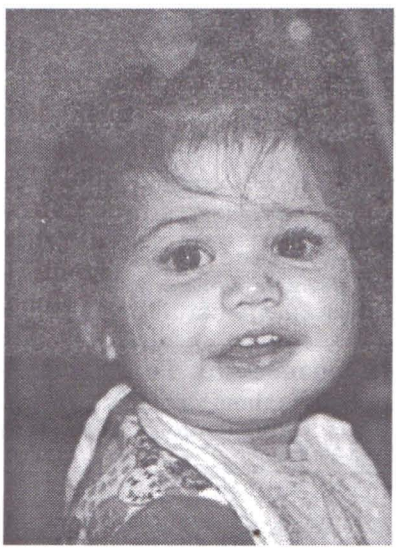

Життя - Божий дар.

Дозвольте йому розвинутись. Кожне маля тішиться усіма барвами ще незнайомого йому світу, як і оця усміхнена дитина. Вона приносить радість батькам, які піклуються нею, бо знають - це не даремно.

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ЄСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році
Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о. Василь Зінько, ЧСВВ
о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ

Літературний редактор
Ольга Крак
Літературне редагування та коректура Ігоря Скленара
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-95-69

Підписано до друку 27.04.98 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. 17

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 292310, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1998.

ЗМІСТ

Слово редактора 1
Намір Апостольства молитви на травень 2
Намір Апостольства молитви на червень 4
Пасха у Львові 4
бр. Методій Бриндзей, ЧСВВ
"Будьте виконавцями, а не лише слухачами слова" (Як 1, 22) 5
Христина Кадайська
Ми - діти Марії 6
Духовні вечори в Кристинополі та Львові 7
Облечини сестер Василіянок 7
с. Олімпія Мудь
Облечини сестер Йосафаток 8
Ігор Скленар
Засновано "Василіяду" 9
Г. Савуляк
Готуючись до зустрічі з воскреслим Христом .. 10
Церковний хор з Крехова у Жовкві 10
Введення християнської етики 11
Степан Боруцький
Церковна архітектура XXI століття 12
Тарас Лехман
Вивчають духовну спадщину Йосифа Сліпого . 13
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Радість матері 14
Іванна Городицька
Лише віра спасла мене 16
Екуменічні великопосні та Великодні моління у Золочеві 17
Енцикліці "Humanae Vitae" - 30 років 18
Іван Павло II про християнське хрищення 18
День відкритих дверей 19
Поразка свободи віросповідання в Росії 20
Ольга Крак
Василіянський ліцей в Бучачі 21
А. Каролійчев
Сльоза матері 25
о. Методій (Микола) Костюк
Як я став священиком 27
Легенда про пшеницю 29

На обкладинці: **Вознесіння Господнє.**
Ікона в каплиці Отців Василіян (Кула, Югославія). Робота Володимира Свідерського. Художнє оформлення Богдана Салія.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

КРОСВОРД “ МАРІЙСЬКИЙ”

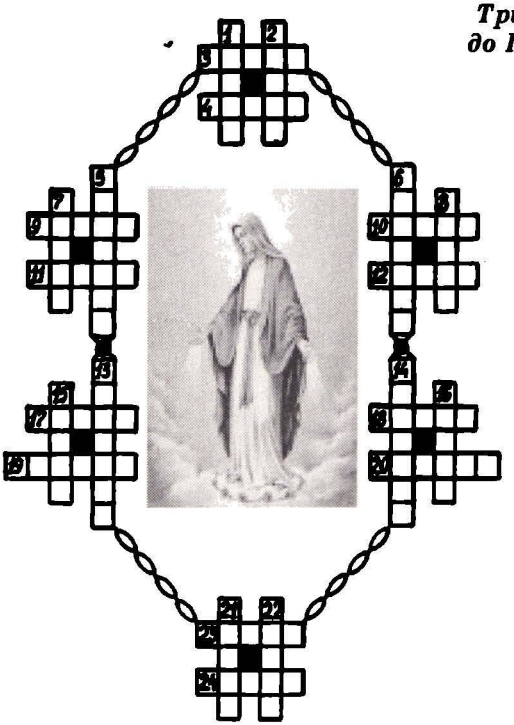

Три крапки замініть словом із пісні до Пресвятої Богородиці.

По горизонталі: 3. Марія - добра мати, не дасть дітям погибати, поведе до ... всіх. 4. О, Пречиста, благодаті повна наче ... сяє одяг Твій! 9. Вже невіра Бога відкидає, до борні завзятий ... став. 10. ... Божий вість Марії з неба приносить: "Благодатна радуйся, Їй голосить." 11. На небі світиш, Мати благая, світи на працю, на хліба ... 12. Ще не чувано ніколи, щоб Вона не помогла, чи у горі, чи в недолі цього земного ... . 17. Благословенна ти між жінками, Богом вибраний ... святий! О будь все ненькою, будь між нами. 18. Творець церковних пісень, святий, якого прозвали Сладкопівцем. 19. Маріє, любове, по Бозі єдина, ти Мати у мене, Твоя я ... . 20. Ти нам ..., щастя, єдине, заступися за нас у Твого Сина. 23. Веде до потоку маленьке дівча, аж ... звіщає, що хвиля свята. 24. Тоді Бернадетту ангельська рука за ручку провадить, де стоїть ... .

По вертикалі: 1. ... жаждою, горем прибитий, в тяжких кайданах, в журбу закутий. 2. Знає добре Бог ... із неба, як спасіння нам зіслати треба. 5. За нас заступися у Свого Сина, бо Ти заступниця єдина, Ти поміч, втіха,... . 6. Автор пісень “Витай Діво”, “Гора ясна”, “Пресвятая Діво Мати”. 7. Почуй наш тихий молитви ... Божа Мати, Мати людей. 8. До Тебе йдуть всі діти днесь, віддати ..., поклін. 13. Щоб з терня сухого, де Твоя нога розцвіла ... мов рання роса. 14. У тебе поміч, Ти нам надія, Ти ... для нас усіх. 15. До стіп Твоїх, Діво Пречиста, схилилась вся краса травня, головки квітів, зелень ... . 16. Чи то не та Пані, на горі стояла, Чи то не та Пані в Крехові сіяла. Ах то ..., ах, то Божа Мати в блакитних ризах, повна благодаті. 21. Непорочна, чиста, красна, повна ласки й всіх чеснот, мов та ... світла, ясна, сяє все з святих висот. 22. ... пробудилась, вже весна прекрасна молитву голосить на славу Твою.

Підготувала Леся Штикало,
м. Львів

Відповіді на кросворд “Великодній”, опублікований у № 4 за 1998 рік.

По горизонталі: 5. Четвер. 6. Смуток. 9. Вечірня. 11. Малхом. 12. Тарзос. 16. Семінарія. 18. Петро. 19. Ікона. 20. Ісаак. 21. Аскет. 24. Ранок. 25. “Вірую”. 26. Милостиня. 30. Адонай. 33. Сотник. 34. Варавва. 35. Матвій. 36. Стихар.

По вертикалі 1. Кедрон. 2. Терен. 3. Амінь. 4. Ровоам. 7. Хітон. 8. Закхей. 10. Година. 13. Делькевич. 14. Кіяваріно. 15. Христос. 17. Ектенія. 22. Канада. 23. Кудрик. 27. Сирах. 28. Ханаан. 29. Кондак. 31. Пасія. 32. Свято.

Синод єпископів УГКЦ 20 вересня 1997 року у Крехові затвердив офіційні тексти молитов "Отче наш" і Богородице Діво". Закликаємо наших дорогих читачів навчитися відмовляти ці молитви згідно з приписаним текстом і допомогти іншим також це зробити. Це необхідно для того, щоб усюди і завжди українці однаково молилися, хоча у молитовниках можливі розбіжності. В усій нашій Церкві в Україні і за кордоном текст цих двох молитов є таким:

"Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого".

"Богородице Діво, радуйся, благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти між жінками і благословенний плід лона Твого, бо Ти породила Христа Спаса, Ізбавителя душ наших".